ANUL IX, No. 2711 — EDIȚIA A TREIA — DUMINICA 15 DECEMBRIE 1896

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă!
V. Alexandri

ADMINISTRATIA
PASAG. BANCEI NAȚIONALE (TELEFON No. 25)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACTIA
PASAG. BANCEI NAȚIONALE (TELEFON No. 25)

VOTUL UNIVERSAL LA CAMERA

Catolicizmul în Romînia

Incercarea de a se numi un mitropolit catolic în Romînia, imediat după alegerea nouluĭ mitropolit romîn, pare a confirma zgomotul că detronarea luĭ Ghenadie se datorește în prima linie împotrivireĭ acestuĭa către rege, de a-l lăsa să favorizeze lățirea catolicizmuluĭ în Romînia.

Faptele acestea, Ghenadie le-a afirmat de maĭ multe orĭ și însășĭ petiția luĭ amenințătoare către rege, ar putea fi luată ca o vestire a uneĭ campaniĭ pe tema «regeluĭ de religiune catolică, care prigonește ortodoxismul.»

Aceĭ carĭ se pretind în secretele palatuluĭ, ca să justifice purtarea luĭ Carol, îĭ atribuĭe în această privință scopurĭ înalte și politice. E teama de Rusia care împinge pe rege să scoată din ghĭarele religieĭ ortodoxe poporul romîn, pentru ca asemănarea de credință cu imperiul moscovit să nu atragă simpatiile țăranuluĭ romîn în spre periculoșiĭ noștri vecinĭ.

Orĭ cum ar fi, cestiunea este adusă în discuțiunea publică și trebuĭe să ne spunem și noĭ cuvîntul, avînd în vedere numaĭ credințele noastre și nu interese de ordine politică saŭ materială, carĭ fac pe alțiĭ, pînă acum indiferențĭ în materie religioasă, să devie maĭ catolicĭ ca Papa și maĭ ortodocșĭ ca mitropolitul.

La noĭ, din diferite împrejurărĭ, religia nu a devenit pînă acum periculoasă propășireĭ Statuluĭ romîn. In materie de credință, săteanul este indiferent și la el religia este maĭ mult bazată pe eresurĭ exterioare, carĭ nu se prea leagă de persoanele pe carĭ el le vede în carne și în oase. Popa nu-ĭ omul respectat și respectabil, povățuitorul înțelept și intermediarul temut între cer și el — pămînteanul păcătos. Din potrivă, popa este un obĭect veĭnic de zeflemisеală, în anecdotele populare i se dă rolurĭ caraghĭoase și cîte o-dată odioase.

De-altmintrelea, clerul a făcut tot ce ĭ-a stat prin putință ca să nu fie luat în serios. Fără cultură și fără educațiune morală, fără vĭață asigurată, ci expus tuturor neajunsurilor traĭuluĭ, silit pentru a trăi se recurgă la mila credincĭoșilor și la gheșefturĭ carĭ de multe orĭ îl schimbă în cămătar și exploatator al munceĭ țărăneșĭ, popa are maĭ puțină influență în satul luĭ, de cît primarul saŭ notarul.

La cîrcĭumă, preotul este maĭ asiduŭ de cît la biserică, el îșĭ pĭerde acolo mințile în oala cu vin și chĭar la nevoĭe îșĭ pune în brîŭ antereul și se apucă de jucat, cînd nu face chĭar bătaĭe cu bine-credincĭoșiĭ săĭ supușĭ.

Pentru aceĭa carĭ cred că religiunea este un mijloc de moralizare, de sigur că această stare de lucrurĭ este dezastroasă. Pentru noĭ însă, aceĭa carĭ, din potrivă, în religiune nu vedem de cît un chip de prostire a omenireĭ, imoralitatea cleruluĭ și neînsemnata sa înrîurire ne bucură. Cultura maĭ ușor va putea pătrunde în satele noastre, carĭ nu sînt fanatice și carĭ ar primi sămînța roditoare a științeĭ, pe un teren absolut vergin.

In asemenea situațiune, o propagandă catolică noĭ nu o putem vedea cu ochĭ bunĭ. Ea ar fi o operă de întunecare a conștiințeĭ populare, ar însemna căderea în mîna popilor a satelor și creĭarea uneĭ adevărate puterĭ religioase și decĭ a unuĭ partid clerical. In adevăr, preotul catolic este un apostol al religiuneĭ, el știe cum trebuĭe să inspire încrederea și să captiveze lumea. In țările catolice, preoțimea este o adevărată primejdie pentru propășirea statelor. Partidele reacționare se bazează acolo pe religiune și e de ajuns a vedea cum alegătoriĭ sînt adușĭ la vot de către popiĭ lor, pentru a ne face o ideĭe de puterea reacționară ce am introduce în țara romînească odată cu religiunea catolică.

Și apoĭ, cînd în fața științeĭ religiunea trebuĭe să dispară, cum pĭere noaptea cînd se arată soarele, de ce am agita țara și ne-am da de lucru să ne schimbăm credința și să creĭăm o luptă religioasă între ortodoxism și catolicizm? De-abĭa am scăpat — și cum am scăpat, Doamne! — de afacerea fostuluĭ mitropolit, cu ocaziunea căreĭ agitațiunĭ am văzut cît sînt de primejdioase cestiunile și campaniile religioase!

Regele Carol să mediteze: o încercare din parte-ĭ de a favoriza catolicizmul ar pune întreaga țară în potrivă-ĭ, *țara* care maĭ crede în «religia strămoșilor noștri» și *țara* care nu vede că ar fi în interesul progresuluĭ să se înlocuĭască *răul religios ortodox*, prin *răul catolic*, maĭ primejdios de cît acela al bisericeĭ răsăritene.

Carol I, care a trebuit să bată în retragere față de fostul mitropolit, să mediteze asupra adevărurilor ce spunem maĭ sus, maĭ ales că nu în toate zilele se găsesc oamenĭ ca Dimitrie Sturdza, care să andoseze cu slugărnicie răspunderea faptelor regale.

Const. Mille.

SATIRA POLITICA

Propaganda catolică

Din sorgintea cea maĭ pozitivă aflu că acela care susține, maĭ ales, urmarea propagandeĭ catolice în Romînia, este episcopul Timuș. Și ĭată motivele.

După cum e scris în foarte multe cărțĭ pornografico-religioase, prin institutele catolice se obicĭnuĭește acea metehnă cu efect retroactiv care a făcut din Timuș un bărbat legendar. Or, ce șĭ-a zis Timuș în pederastia luĭ? Dacă această religie este atît de tolerantă și dacă aplică ast-fel cuvintele Mîntuitoruluĭ: „Iubiți-vă uniĭ pe alțiĭ!“, atuncĭ mie nu-mĭ maĭ rămîne de cît să las ca și catolicizmul și catoliciĭ să intre în mine.

Un adevărat creștin trebuĭe să facă orĭ-ce sacrificiŭ pentru religia strămoșească; el trebuĭe să facă sacrificiul avereĭ, onoareĭ și spinăreĭ sale.

Am zis.

Vax.

Liga culturală

Se spune că o împăcare este pe cale să intervină la Ligă și că irascibiliĭ de pînă ĭerĭ aŭ revenit la sentimente maĭ bune.

Semn bun. Dacă amiciĭ D-luĭ Sturdza aŭ pĭerdut încrederea și îndrăzneala de pînă erĭ, dacă aŭ revenit la sentimente maĭ liniștite și aŭ început să lase mult din pretențiunile lor exagerate, aceasta însemnează că D. Sturdza însușĭ nu se maĭ simte în stare ca să prelungească o luptă, din care vede bine că va ĭeși biruit.

Acuma ne înveselește măcar atîta că, după un an de hărțuelĭ, de acuzațiunĭ și de acte menite să compromită serios mișcarea națională, amiciĭ D-luĭ Sturdza s'aŭ hotărît să se plece în fața opiniuneĭ publice și a drepteĭ judecățĭ.

Interesele superioare ale cauzeĭ cer ca împăcarea să se facă cît de repede, dar o împăcare sinceră, fără reticențe, fără amintirea animozităților. Numaĭ aceĭ carĭ se simt în stare pentru o asemenea operă să fie admișĭ a figura în comitetul dirigent al Ligeĭ; ĭar toțĭ aceĭ oamenĭ veninoșĭ orĭ irascibilĭ, plinĭ de pasiunile ca și de spiritul coterieĭ, să rămîne pe din afară.

La 12 Ianuarie va fi convocat congresul Ligeĭ; eĭ bine, trebuĭesc luate toate măsurile pentru ca Liga să fie așezată pe asemenea baze, în cît alte viitoare disensiunĭ să nu o maĭ poată zdruncina.

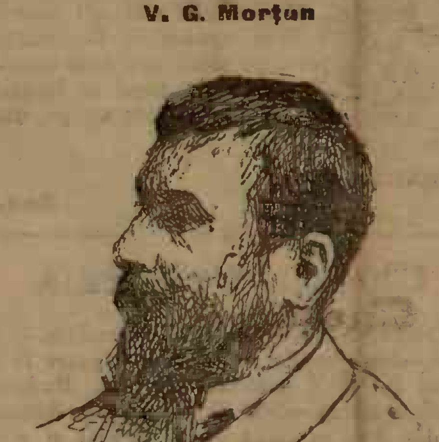
Intîĭa condițiune de succes este ca politicianiĭ, ca aceĭ carĭ trăĭesc prin anticamerele șefilor de partide să fie excluși, ĭar influența lor înlăturată.

Politicianiĭ pot face mult răŭ Ligeĭ, dar nu-ĭ pot face nicĭ un bine.

Stop.

ACTUALITĂTI

V. G. Morțun

Deputatul Romanuluĭ nu-șĭ-a făcut de rîs județul. De și aparținînd socializmuluĭ, totușĭ a avut darul să se impună în Parlament, să fie ascultat cu evlavie de către adversariĭ săĭ politicĭ, carĭ sînt nevoițĭ să recunoască în Morțun nu numaĭ un talent oratoric de prima ordine, dar și un caracter, lucru atît de rar în țara romînească.

Energicul reprezintant al socializmuluĭ e un temperament. *Cînd vorbește,* vibrează; *cînd face agitațiune, își pune în această lucrare toată energia, tot sufletul săŭ.*

V. G. Morțun, în puținele ore libere pe carĭ i le lasă politica, se ocupă și cu literatura. A scris pĭese de teatru, poeme în proză și nuvele, în carĭ s'a arătat un fin observator și un mînuitor dibaciŭ al limbeĭ romînești.

Periplizon.

Majoritate de bașibuzucĭ

Ședința de ĭerĭ a Cameréĭ ne-a dat un trist spectacol.

Majoritatea n'a lăsat să vorbească D. Popescu, bătrînul deputat de Bîrlad, făcînd zgomot ca o clasă de copiĭ și întrerupînd pe orator cu necuviință.

Acelaș lucru s'a întîmplat cu D-niĭ V. G. Morțun și Fleva. Cel d'întîĭ cedase cuvîntul celuĭ de al doilea. Fiind deja tîrziŭ și fiind și obosit, D. Fleva a cerut să se amîne ședința pe azi. Majoritatea a refuzat și președintele, după refuzul D-luĭ Fleva de a vorbi, a dat cuvîntul D-luĭ Morțun, care, știind că va care cuvîntul azi, nu-șĭ adusese textele de carĭ avea nevoĭe pentru dezvoltarea cuvîntăreĭ sale.

Camera n'a voit să priceapă că trebuĭe să fie politicoasă cu minoritatea și a costat-o scump.

Deputatul de Roman a înfierat această purtare nedemnă și prin energica sa cuvîntare a silit majoritatea ca să revină la sentimente maĭ demne și să amîne discuția pe azĭ.

O ședință ca cea de ĭerĭ a Cameréĭ dovedește halul de decădere morală în care a ajuns parlamentul liberal.

Inter.

LA INFIRMERIE

Un noŭ subiect de agitație s'a ivit la orizont: propaganda catolică va da ĭarășĭ de lucru oamenilor politicĭ.

Insă este de observat un lucru: de cînd autoritatea regimuluĭ liberal a început să scadă, de cînd, adică, ministerul Sturdza-Stătescu a fost silit să plece de la putere și în locul săŭ să vină cabinetul Aurelian, liberaliĭ nu maĭ sînt în stare să pună frîŭ tuturor motivelor de surescitare publică.

Neapărat, din toate punctele de vedere cabinetul Aurelian este preferabil cabinetuluĭ Sturdza-Stătescu, actualul președinte al consiliuluĭ este un om de înțeles, are maĭ mult tact, este maĭ puțin provocator cu opoziția, într'un cuvînt știe să prezinte partidul liberal într'o lumină maĭ simpatică. De cît, în actuala situație și față cu dușmănia surdă a D-luĭ Stătescu, precum și față cu prietenia șireată a D-luĭ Sturza, cabinetul nu are toată autoritatea voită.

De aceea sîntem încredințațĭ că una din chestiile care va răsturna cabinetul Aurelian, va fi în primul rînd chestia propagandeĭ catolice. Cum ministerul și chĭar partidul liberal nu maĭ aŭ destul prestigiŭ și nu maĭ pot înfrîna răscoalele diverse ale opiniuneĭ, neapărat că o schimbare de guvern, ba poate chĭar o schimbare de regim, se va impune.

Chestia Ghenadie a dat o mare lovitură și a făcut o rană periculoasă partiduluĭ liberal. Acum, față cu periculoasa agitațiune contra propagandeĭ catolice, partidul ne maĭ fiind valid și ne maĭ fiind în stare să lupte, trecerea luĭ de pe cîmpul de luptă în sălile infirmerieĭ, se impune.

Dragoș

Cĭudat

In ce țară trăim și pe ce timpurĭ! Am pĭerdut cu desăvîrșire noțiunea lucrurilor. Așa, am văzut pe conservatorĭ ajutînd pe liberalĭ să ĭasă din noroĭul afaceret Ghenadie și se pare că prietenia liberalo-conservatoare urmează încă. De vre o două zile, atitudinea Epoceĭ *devine enigmatică. Cînd o deschizĭ, se pare că citeștĭ* Voința Națională. *Pe cînd acest din urmă ziar este rezervat și* Liberalul *D-luĭ Eugeniu Stătescu este chĭar malițios la adresa guvernuluĭ și lasă să se citească multe printre rîndurĭ, ziarul D-luĭ Filipescu pare că a devenit oficiosul D-luĭ Aurelian, prin care guvernul dă dezmințirĭ și lansează veștĭ tendențioase!*

Iată în adevăr un exemplu.

Este vorba despre cestiunea mitropolituluĭ catolic. In Epoca *de erĭ, găsim următoarea notiță, care, ca ton și stil, este absolut o știre dată de guvern, o dezmințire care se publică de obiceiŭ în* Monitorul Oficial *în formă de comunicat.*

Iat-o:

S'a arătat prin presă o oare-și care tendință de a se continua cestiunea mitropolitană sub forma uneĭ agitațiunĭ pe tema propagandeĭ catolice.

Tot miezul acesteĭ campaniĭ reșede în pretinsa înființare a uneĭ mitropoliĭ catolice în București.

Nicĭ vorbă nu e însă, de a se creĭa o atare mitropolie în Romînia.

Monseniorul Hornstein poartă titlul de archiepiscop latin din București, ca și predecesoriĭ săĭ, ĭar de rangul de mitropolit nu poate fi vorba, de oare ce acest rang nu există în ĭerarchia bisericeĭ romano-catolice.

Ațĭ citit-o?

Noĭ cînd ne-am aruncat ochiĭ, pentru moment, am uĭtat ce ziar citim și numaĭ privind la titlu, am văzut că în adevăr citim Epoca.

Cĭudat! Cĭudat!

Ad.

Situația în Franța

Camera. — Motivele majorității. — Senatul.

Camera

Sesiunea extra-ordinară a Cameréĭ franceze s'a închis alaltă-erĭ. Ea se va redeschide la 31 Decembrie.

In tot timpul sesiuneĭ extra-ordinare, Camera n'a făcut de cît să asculte interpelărĭ peste interpelărĭ și să asiste la obstrucționizmul opozițiuneĭ.

Budgetele n'aŭ putut fi discutate și votate, nu atît din cauza obstrucționizmuluĭ, cît din pricina lipseĭ de energie a majoritățilоr carĭ orĭ cît ar susține pe D. Méline, n'aŭ însă curajul a se opune pe față și în mod energic, atacurilor radicale și socialiste.

Majoritatea franceză urmează pe D. Méline maĭ mult de frica socialiștilor cît din convingere pentru principiile și sistemul de guvernămînt al actualuluĭ cabinet.

Motivele majorității

Intr'adevăr, majoritatea Cameréĭ franceze se compune astă-zĭ din elemente radical-moderate și conservatoare, carĭ orĭ cît ar fi de opuse între ele și D-luĭ Méline, șeful protecționiștilor, sînt însă silite a-l susține pe acesta, de teamă ca la o nouă criză ministerială să nu revie la guvern D. Bourgeois, de astă-dată în alianță complectă cu socialiștiĭ.

Frica de socialiștĭ strînge dar rîndurile majoritățilоr franceze și ast-fel vedem pe D. Méline, al căruĭ cabinet altă-dată n'ar fi putut trăi două lunĭ, că acuma domnește de un an de zile.

Senatul

Lupta cea mare între D. Bourgeois și Meline se va da însă la Senat. La 22 Decembrie, făcîndu se alegerĭ pentru o treime din membriĭ Senatuluĭ carĭ aŭ ĭeșit prin tragere la sorțĭ, radicaliĭ și socialiștiĭ se pregătesc mereŭ de luptă, sperînd a putea cîștiga o mare parte din scaunele din Senat.

Dacă D. Bourgeois reușește în aceste alegerĭ, domnia D-luĭ Méline va fi de scurtă durată, căcĭ ceea ce a făcut pe radicalĭ să cadă acum un an, este tocmaĭ lupta între Cameră și Senat, unde conservatoriĭ eraŭ în majoritate.

Alegerile de la 22 Decembrie vor decide de soarta cabinetuluĭ Méline.

Val.

Votul universal la Cameră

Politimos, omul colos, omul care are glasul teribil, deschide focul și întreabă pe guvern ce poate spune Cameréĭ despre chestia mitropolituluĭ catolic?

— Ce se poate spune, D-le Aureliane? D-sa răspunsese deja prin *Epoca* și anume că totu-ĭ moft și că monseignorul Hornstein nu-ĭ de cît un episcop catolic și atîta tot.

Politimos este însă crud. El nu se mulțumește cu atîta.

— Dar cu episcopatele de la Galațĭ și Craĭova, ce este? maĭ întreabă deputatul de Dîmbovița.

Aci, D. Aurelian se încurcă. *Epoca* nu vorbise nimic despre aceasta și, ca omul care se îneacă, se apucă de scîndura de scăpare care se numește „răgazul regulamentar de treĭ zile“.

*

— D. Popescu-Bîrlad are cuvîntul! se aude glasul D-luĭ Giani, care azĭ nu-ĭ în voce.

Intrăm în ordinea zileĭ, la discuția răspunsuluĭ la Mesagiŭ, și bătrînul profesor din Bîrlad se urcă la tribună.

Sîntem la o serată de la Hugo. Bătrînețele luĭ Popescu nu-s respectate. El ne povestește despre călătoriile luĭ, ne spune istoria, pardon, a uneĭ cămășĭ și ne vorbește despre un cîrcĭumar ungur cum fuma pipă...

Camera devine inpacientă. Pupitrele încep să facă gălăgie, se aud mĭorlăiturĭ de pisică, uniĭ deputațĭ încep să cînte cum cîntă Belonné:

J'ai un petit chien
Qui fait aau... aau... aau!

ĭar din cînd în cînd reprezintanțiĭ națiuneĭ bat din picĭoare pe aria *lampĭoanelor.* Mulțĭ se reped la tribună și cer grația de la orator. Uniĭ se încearcă chĭar să fure din file. Zadarnice sînt toate. D. Popescu rămîne la postul de onoare, ca un căpitan de corabie în mijlocul furtuneĭ. De-asupra călăuluĭ se văd mustățile îngrijorate ale președinteluĭ și ochelariĭ secretaruluĭ Cameréĭ, D. Codrescu.

— Acum, cînd am isprăvit partea întîĭa și trecem la a doua.... se aude de pe tribună...

Camera este în disperare. Scandalul este la culme. E o clasă de elevĭ în revoluție. Profesorul din Bîrlad e învățat însă cu aceste furtunĭ și se ține bine.

— Las-o pe mîine! strigă D. I. Brătianu.

— In numărul viitor, se roagă D. Juniŭ Lecca.

— Public-o în broșură, imploră Nae Stătescu — zis și Gambeta al Buzăuluĭ.

Zadarnic intervine D. Giani. Autoritatea luĭ este nesocotită și tot ce poate face este ca să se roage și el de orator.

Din tribuna preseĭ se observă o pantomimă foarte vie între președinte și orator. Acesta refuză să-șĭ isprăvească belteaua.

— E vorba de starea țăranuluĭ, urmează nemilosul, care se poate împărți în treĭ părțĭ....

Zgomotul crește, crește. Oratorul este lăsat în voĭea soarteĭ; chĭar președintele îl părăsește în mijlocul menagerieĭ parlamentare.

— Ce să-țĭ fac? Nu vor să te asculte!

D. Popescu însă ține să arunce disprețul săŭ în potriva acestuĭ Parlament, care refuză să-l asculte cînd este vorba de soarta țăranuluĭ. Sub această apostrofă Camera un moment se calmează. Oratorul însă scoborîse deja treptele calvaruluĭ și Camera se astîmperă.

*

— D. *Nicu Ceaur-Aslan* are cuvîntul! rostește D. președinte.

Toată lumea caută pe orator. E așa de mic, că s'a pĭerdut prin Cameră. E în sfîrșit descoperit și pus să strige: *present!*

— Poftițĭ la tribună, vă rog...

— Nu, vă mulțumesc, D-le președinte, vă rog însă să ordonațĭ a mi se aduce un pahar cu apă.

D. Giani însă nu aude.

— Poftițĭ, vă rog, la tribună...

— Apă... se roagă deputatul Iașilor.

Un coleg îl ajută și strigă președinteluĭ că oratoruluĭ îĭ trebuĭe apă. Iĭ se satisface cererea și D. Aslan începe.

D-sa declară că nu avea intențiune să ĭa cuvîntul la răspunsul la Mesagiul tronuluĭ, grupul liberal-democrat voind să rămînă în expectativă. Cuvintele pronunțate, însă, alaltăĭerĭ de pe banca ministerială și anume că guvernul actual este continuarea guvernuluĭ trecut, îl silește ca să ĭasă din rezervă.

D. Aslan regretă că prin schimbarea bruscă a guvernuluĭ, nu s'a putut aduce o lămurire a tristeĭ situațiunĭ creĭată de fostul guvern.

După răspunsul ce se dă tronuluĭ, s'ar părea că totul este în ordine în această țară și că nouă nu ne rămîne de cît să dăm concurs guvernuluĭ pentru îndeplinirea misiuneĭ sale.

Se comite în sînul societățeĭ una din cele maĭ marĭ monstruozitățĭ, spune D. Aslan, și pretindețĭ că totul este în ordine? Dar în privința nenumăratelor violărĭ de legĭ civile și canonice, răspunsul la Mesagiŭ nu spune nimic.

*

Oratorul amintește declarațiunea guvernuluĭ că a rezolvat chestia Ghenadie prin concursul conservatorilor.

Ultimele evenimente aŭ turburat cu totul logica politică, căcĭ care era oare acea mare nevoĭe ca liberaliĭ să ceară concursul conservatorilor?

Dacă partidul liberal nu era în stare să îndrepteze răul, el trebuĭa să demisioneze și să lase altora sarcina aceasta.

Cînd aveţĭ nevoĭe de concursul adversarilor pentru restabilirea legalităţeĭ, ce fel de partid sînteţĭ D-voastră? Ce maĭ căutaţĭ aci? Orĭ există un mare mister şi trebuĭe să ni-l spuneţĭ, orĭ Dv. sînteţĭ cu desăvîrşire incapabilĭ.

S'a afirmat că acest guvern nu este de cît continuarea celuĭ trecut, spune maĭ departe D. Aslan.

Cînd spuneţĭ că sînteţĭ o continuare a acelora pe carĭ ĭ-am combătut şi ĭĭ vom combate, ne aruncaţĭ nouă o sfidare şi o provocare.

*

S'a vorbit de Oculta, afirmă oratorul, şi D. Aurelian făcea pe miratul, ca şi cînd ea n'ar exista.

Oculta, D-lor, nu este o fiinţă, ci o stare sufletească. Ocultistul nu are principiĭ, el stă pe loc fără a vroi să ĭasă din starea sa sufletească. Este un aĭer care îl face ocultist, şi trebuĭesc deschise uşĭ şi ferestre pentru a curăţa văzduhul. Ocultistul promite totul în opoziţie, dar nu face nimic cînd e la putere. Dovadă programul de la Iaşĭ. Cînd aşĭ întreba pe D. Sturdza: ce a devenit acest program, puteava oare să ne răspundă?

*

Din cauza continuăreĭ sistemuluĭ trecut, vom fi siliţĭ a continua şi noĭ o luptă crîncenă în contra D.-v., declară oratorul, şi apoĭ spune că va da cetire discursuluĭ **fostuluĭ şef** *al liberalilor, Dim. Sturdza.*

Nimenĭ din Cameră nu protestează contra acesteĭ caterisirĭ a D-luĭ Sturdza şi D. Aslan se întreabă:

— Dacă D. Sturdza, fostul şef, a căzut de la putere pentru infamiile comise şi un alt guvern ĭ-a luat locul, maĭ este şef D. Sturdza?

Nimenĭ nu răspunde D-luĭ Aslan. O tăcere profundă domneşte în Cameră.

*

Oratorul face apoĭ procesul D-luĭ Sturdza pentru purtarea sa în cestiunea naţională şi spune că numaĭ naţional-liberal nu poate fi D. Sturdza şi maĭ ales *naţional.*

Apoĭ spune guvernuluĭ:

— *Dacă D-voastră veţĭ veni cu legĭ democratice, carĭ să garanteze poziţiunea magistraţilor şi a funcţionarilor, şi apoĭ dacă veţĭ introduce legea descentralizăreĭ administrative, veţĭ putea spune că sînteţĭ liberalĭ.*

De asemenea se impune revizuĭrea sistemuluĭ electoral. Revizuirea Constituţieĭ, pentru a se introduce Sufragiul Universal, pentru ca toată suflarea romînească să ia parte la lucrările ţăreĭ, a devenit o necesitate. (Aplauze).

Am fost acuzaţĭ de dizidenţĭ, spune D. Aslan. Nu este exact, căcĭ dizidenţiĭ sînt aceĭ carĭ s'aŭ abătut de la programul de la Iaşĭ.

Discursul D-luĭ Al. Djuvara

Suspendîndu-se şedinţa pentru cîte-va minute, la redeschidere se dă cuvîntul D-luĭ Al. Djuvara, care răspunde D-luĭ Aslan şi asupra cestiuneĭ Ghenadie spune că este tema pe care s'a dus lupta în contra fostuluĭ guvern şi din care aŭ voit să facă un capital.

La 1889 s'aŭ început intrigile luĭ Ghenadie, care, prin banĭ, a ajuns mitropolit. Partidul conservator este complicele acestuĭ prelat nevrednic şi imoral.

Ziarul *Ziua* a început cel d'întîĭ campania în contra luĭ Ghenadie. A cuĭ era şi cine a inspirat acest ziar, fie-cine o ştie, spune D. Djuvara. Citeşte maĭ multe articole din „*Ziua*" în chestia Ghenadie, arătînd că şi ziarul conservator „*Epoca*" a atacat pe Ghenadie, arătîndu-l ca pe un hoţ şi prelat imoral, ceea-ce a zdruncinat prestigiul acestuĭ prelat, aşa că guvernul trebuĭa să intervie.

Sinodul n'a făcut de cît să scape biserica de un prelat nedemn.

Dar ce aţĭ făcut D-voastră? Aţĭ revoltat lumea, pe studenţĭ, pe femeĭ chĭar, prin discursurĭ şi ademenirĭ; aţĭ scos lumea pe stradă, pentru a complace ambiţiosuluĭ prelat.

Oratorul citeşte fragmente din discursurile pronunţate la întrunirea conservatorilor din Iaşĭ în chestia Ghenadie şi arată că din ele rezultă că agitaţiunea începută în această chestie era îndreptată în contra regeluĭ, care era indicat ca iniţiatorul tuturor măsurilor luate în contra luĭ Ghenadie.

In această chestiune s'a **început şi o campanie identică cu acea din 1888, cînd se agita chestia ortodoxismuluĭ pentru a doborî ministerul prin mijloace în afară de ţară.** Cînd campania luă această formă, atuncĭ într'adevăr chestia Ghenadie deveni ca un pericol naţional. Şi guvernul liberal putea el oare să lase ca această agitaţiune să ĭa proporţiĭ şi să se retragă de la putere, lăsînd pe conservatorĭ stăpînĭ aĭ situaţieĭ şi în braţele acestuĭ nevrednic prelat, care, prin banĭ, a ajuns la scaunul de mitropolit?

Partidul liberal trebuĭa să rămînă la putere **şi, chĭar cu rizicul de a ştirbi întru cît-va din prestigiul săŭ,** să apere pe rege, să apere ţara de o campanie periculoasă.

D. Djuvara arată concurenţa dintre D-niĭ Catargiu şi Fleva în obţinerea demisiuneĭ luĭ Ghenadie şi *aminteşte caricatura din* Adevĕrul ilustrat, *de unde se vede că D. Catargiu a întrecut cu un bot de cal pe D. Fleva la cursa de la Căldăruşanĭ.*

Caricatura era exactă, căcĭ D. Catargiu, întrecînd pe D. Fleva, ne-a garantat că nimenĭ nu va maĭ agita această chestiune.

Liberaliĭ aŭ încheĭat cu conservatoriĭ un tratat de pace asupra acesteĭ cestiunĭ.

Se spune, continuă D. Djuvara, *că sînt organul D-luĭ Stătescu. Nu pot s'o afirm, dar aş fi fericit dacă m'aş putea prezinta Dv. în numele D-luĭ Stătescu, fiind sigur că m'aţĭ primi cu entuziasm.*

Apără ordonanţa judecătoruluĭ Vasiliu şi trece la chestiunea agitată în presă că ţara este ameninţată de catolicizm. D. Djuvara tratează de *necuviinţă* atitudinea ziaruluĭ *Dreptatea* în această agitaţiune tendenţioasă.

După ce arată că D. Fleva nu maĭ face parte din partidul liberal-naţional, de oare-ce organul D-sale a anunţat că D. Fleva a fost ales şef al partiduluĭ democrat-liberal, sfîrşeşte mustrînd pe D. Fleva că se amestecă în treburile interne ale partiduluĭ liberal-naţional.

Discursul D-luĭ V. G. Morţun

Se dă cuvîntul D-luĭ V. Morţun. D-sa declară că rezervîndu-şĭ dreptul a vorbi mîĭne, cedează D-luĭ Fleva rîndul săŭ.

D. Fleva însă, cere amînarea şedinţeĭ pentru a doua-zi.

D. Morţun, în chestie de regulament, zice că ar fi o ruşine pentru Parlament ca să profite de oboseala oratorilor şi să-ĭ silească a vorbi la o oră atît de înaintată.

D. Stoicescu, ministru de externe, declară în numele guvernuluĭ că lasă Camera să aprecieze dacă trebuĭe saŭ nu amînată şedinţa.

D. Fleva declară că nefiind înscris a vorbi, trebuĭe să se dea cuvîntul D-luĭ Morţun.

D. Giani dă cuvîntul D-luĭ Morţun, deşi Camera primise amînarea şedinţeĭ.

D. Morţun e silit să ĭa cuvîntul, cu toate că n'are actele necesare la D-sa şi începe prin a face istoricul ultimelor evenimente, declarînd că nu aprobă agitaţiunile D-luĭ Fleva.

Constată însă că D-sa a fost cel maĭ bun ministru de interne din timpul din urmă.

D-voastră, D-le Fleva, aţĭ fost însă un naiv şi-aţĭ urmărit o utopie în organizaţia noastră, aţĭ încercat marea cu degetul, fără a ţine seamă de situaţiunea ţăreĭ.

Este greŭ ca în ţara această să se poată discuta într'un mod prielnic îmbunătăţirea soarteĭ eĭ, *cînd milioanele de ţăranĭ nu ĭaŭ parte la lucrările Statuluĭ.* D. v. veţĭ face un mare act politic dacă constatînd relele de carĭ suferă ţara, veţĭ schimba regimul electoral de astă-zĭ. Aţĭ fost răŭ impresionat de discursul D-luĭ Gr. Sturdza, care spunea că ţăranul romîn este cu Rusia şi că sîntem ameninţaţĭ de un val străin neamuluĭ, fireĭ şi raseĭ noastre.

Remediarea acestuĭ răŭ să nu-l căutăm în tripla alianţă, ci în noĭ înşine. Nu trebuĭe să căutăm scăparea în alianţe cu streiniĭ, ci în ajutorul ţăranilor pe carĭ trebuĭe să-ĭ preparăm la lupta politică.

Şi numaĭ prin Sufragiul Universal, cînd veţĭ chiema pe toţĭ romîniĭ ca să conlucreze la legile ţăreĭ veţĭ putea întări situaţiunea Romînieĭ faţă de ameninţările din afară. (Aplause).

*

Cu privire la chestia Ghenadie, D. Morţun crede că trebuĭe să-şĭ spună şi D-sa cuvîntul.

In materie religioasă, eŭ admit toleranţa cea maĭ largă, dar contest păturilor conducătoare sentimentele de evlavie pentru religie, pe carĭ nu le aŭ, dar în numele căror vorbesc şi agită lumea.

In chestia Ghenadie sînt alăturĭ de aceĭ carĭ aŭ protestat contra procedeuluĭ, dar mă întreb: este adevărat că Ghenadie a furat haĭne bisericeştĭ, a luat banĭ, a şters sfesnice şi a inventariat o cristelniţă? Unde este, D-lor, cristelniţa? **De ce urmăriţĭ pe hoţ şi nu şi pe tăinuitor, căcĭ fie-care ştie că cristelniţa se află în Castelul Peleş.**

D-v. însă, spune D. Morţun adresîndu-se majorităţeĭ, nu puteţĭ să staţĭ drept în faţa aceluĭa, înaintea căruĭa nu sînteţĭ slugĭ, ci sfet-nicĭ. Această tristă situaţiune v'aţĭ creĭat-o înşi-vă.

D. Morţun trece apoĭ la chestia domeniilor coroaneĭ, arătînd că atît conservatoriĭ cît şi liberaliĭ aŭ dăruit pămîntul acelora carĭ aŭ luptat la Griviţa şi Plevna.

Orele fiind şease, şedinţa s'a ridicat şi D. Morţun îşĭ va continua azĭ discursul săŭ.

R.

CRONICA

....?

Imĭ înfipsesem degetul arătător în tîmpla dreaptă şi mă întrebam:

— Cine-ĭ la putere?

Cine guvernează? Liberaliĭ orĭ conservatoriĭ?

Imĭ închipuesc—şi aşa crede şi fostul inspector de poliţie Turel Vasiliu,—că e la putere acela care are la îndemînă *Monitorul Oficial*, unde poate publica decretele de numire în slujbuşoarele statuluĭ.

Dacă-ĭ aşa, de ce-ĭ conu Lascar Catargiu preşedinte al consiliuluĭ de miniştri? De ce Domnu Tache Ionescu lucrează la ministerul de interne şi maĭ ales de ce *Epoca* publică comunicate în locul *Monitoruluĭ Oficial* şi celuĭ colectivist?

Tot întrebîndu-mă: cum devine chestia? îmĭ intrase unghia de la degetul arătător în tîmpla dreaptă şi era să rămîn.... nedumerit, dacă nu-mĭ venea în ajutor vorba ţiganuluĭ.

Intr'o zi, cîţĭ-va prietenĭ staŭ de vorbă în faţa cîrciumeĭ dintr'un sat. In vremea aceea, sosiră nişte arestaţĭ pe carĭ călăraşiĭ ĭĭ duceaŭ legaţĭ în fiare, la sub-prefectură.

Unul dintre prietenĭ, vede printre arestaţĭ un ţigan, pe care îl ştia că scăpase numaĭ de puţină vreme de la puşcărie.

— Bine, mă, ĭĭ zice, nicĭ n'aĭ eşit bine din puşcărie, şi ĭar te-aĭ apucat de blestemăţiĭ?

— Nu, boĭarule, pa mine m'a luat martor!

— Ce fel de martor, mă, legat cu lanţurĭ?

— Apoĭ *ţara zapacita*, boĭarule, nu şti, dumneata.

Ţiganul, sireacu!....

Bac.

Chestia Orientală

CONSTANTINOPOL, 12 Decembrie.— Oficial.—Noul budget va intra în vigoare la 13 Martie şi va fi publicat Sîmbătă. Budgetul prezintă un excedent de 15000 lire. Sultanul a redus lista sa civilă cu 15 la sută şi a renunţat la veniturile maĭ multor titlurĭ. Afară de suma de 422882 lire consacrate deja reformelor financiare, sultanul a maĭ redus lista sa civilă cu 50000 lire, ceea-ce face ca reducerea totală a listeĭ civile să fie de 472,882 lire. Excedentul budgetar de 15000 lire, sporit de cele 50000 lire citate maĭ sus, este decĭ de 65000 lire.

CONSTANTINOPOL, 12 Decembrie.— S'a acordat un noŭ termen de întoarcere de 15 zile armenilor emigraţĭ în străinătate.

Valiul din Brousse, Zihni-paşa, a fost chemat azĭ la Constantinopol.

CONSTANTINOPOL, 12 Decembrie.—Ambasadoriĭ aŭ reînoit ĭerĭ pe lîngă Poartă demersurile lor în privinţa străinilor în geandarmeria cretană.

Catastrofa din Reşiţa

Incendiul din ocna Széchény continuă. Din jurnalul inspecţieĭ minelor, s'a constatat că în ocnă se aflaŭ în vremea exploziei **130 de muncitorĭ. Numărul morţilor e de 34, al celor rămaşi în ocnă şi de sigur prefăcuţĭ în cenuşă 49.** Cu prilejul înmormîntăreĭ cadavrelor se petrec scene turbulente, de oare-ce între popor s'a răspîndit faĭma că **Domniĭ îngroapă şi pe ceĭ răniţĭ.** Pentru susţinerea ordineĭ a sosit la faţa loculuĭ *o trupă de jandarmĭ.* Faĭma aceasta s'a înrădăcinat atît de tare, în cît la vestea că îngropătorul ar fi auzit într'un cadavru horcăelĭ, poporul s'a adunat într'o mulţime ameninţătoare la mormînt şi începură a-l săpa cu mîĭnile.

*

Medicul şi pretorul, sosiţĭ cu excortă la faţa loculuĭ, traseră un cordon de jandarmĭ în jurul mormîntuluĭ şi dezgropară cadavrul muncitoruluĭ, numit *Toth Iosef*, arătîndu-l căruntel sale mume şi mulţimeĭ. Zgomotul din sicriŭ a fost produs de desfacerea sicriuluĭ putred. Probabil că şi cele-l'alte sicriurĭ se vor desface, căcĭ în Reşiţa abĭa s'aŭ aflat cîte-va sicriurĭ şi acelea putrede.

*

Membriĭ comisieĭ de cercetare, procurorul din Lugoj şi judele cercual din Bocşa, aŭ plecat alaltă ĭerĭ seara, după ce aŭ constatat definitiv că explozia a provenit din *neglijenţa unuĭ muncitor* din stratul al 6-lea, **de unde n'a scăpat nimenea.**

*

Pagubele suferite de societate se urcă la *300.000 fl.*

Tîrgul Cerealelor

Brăila, 13 Decembrie, 1896

Grîŭ	cant. 48,750;	gr. 59—57½	preţ 11,12½—10.50
Por.	„ 2,900;	„ 59¼—	„ 5,20—
Orz	„ 8,950;	„ 44½—41¾	„ 4,74—4,47½

Cereale sosite:

Pe apă			Pe uscat		
Grîŭ	Hectol.	7240	Grîŭ	Hectol.	—
Orz	„	7000	Orz	„	—

INFORMAŢIUNI

Alegerea episcopuluĭ de Roman

Săptămîna viitoare, marele colegiŭ va fi convocat pentru a alege pe noul episcop de Roman.

O mare neînţelegere există în rîndurile prelaţilor în privinţa fixăreĭ candidaturilor.

Unul dintre candidaţĭ e arhiereul Calistrat-Orleanu, omul de încredere al luĭ Partenie şi recunoscut liberal.

Partenie aranjase încă de astă-vară, cînd se credea că va fi ales mitropolit la Iaşĭ, ca să aleagă episcop în locul luĭ, la Galaţĭ, pe acest arhiereŭ.

Din cauza schimbăreĭ lucrurilor, Partenie a hotărît să susţină acuma pe Calistrat la scaunul de la Roman, cu atît maĭ mult cu cît va avea nevoĭe de el în viitor pentru a-şĭ ajunge diferitele scopurĭ pe carĭ le urmăreşte ca să poată ajunge mitropolit.

*

Partenie a cerut D-lor Aurelian şi Mîrzescu ca să susţină pe candidatul săŭ, căcĭ alt-fel o rupe cu totul cu guvernul şi ĭĭ va face mizeriĭ cu ocaziunea modificăreĭ legeĭ sinodale.

Partenie, care are şi el mulţĭ amicĭ printre rîndurile majorităţilor din Senat şi Cameră, a reuşit să-ĭ cîştige de partea sa, promiţîndu-ĭ cu toţiĭ voturile.

*

Candidatureĭ arhiereuluĭ Calistrat se opun însă cu multă înverşunare aproape toţĭ ceĭ l'alţĭ membri aĭ Sinoduluĭ. Ast-fel episcopul Huşilor, Timuş al Argeşuluĭ şi maĭ cu seamă toţĭ archiereiĭ, profesorĭ universitarĭ, nicĭ nu vor să audă de alegerea luĭ Calistrat la eparhia Romanuluĭ.

Eĭ vor să aleagă pe arhiereul Floru Bacaoanul un vechiŭ şi — după eĭ — cinstit prelat, care merită din toate punctele de vedere a avea întîĭetate faţă de Calistrat.

In acest scop s'a şi ţinut vre-o cîte-va conciliabule la episcopul Huşilor pentru a se înţelege în privinţa propagandeĭ ce trebuĭesc să facă din vreme pentru ca să poată scoate pe candidatul lor.

D. Mîrzescu se află într'o grea cumpănă, de oare-ce are nevoĭe de concursul acestor prelaţĭ pentru modificarea legeĭ sinodale şi n'ar voi să-ĭ supere.

De şi recunoaşte superioritatea arhiereuluĭ Floru, totuşĭ Calistrat ĭĭ e vechiŭ prieten astfel că nicĭ pe acesta nu-l poate sili să renunţe la candidatură.

*

Pînă acum guvernul nu s'a declarat pe faţă nicĭ pentru unul nicĭ pentru altul şi e maĭ mult ca sigur că va lăsa pe deputaţĭ şi senatorĭ să voteze pe cine vor voi.

Episcopiĭ Silivestru şi Dionisie, carĭ aŭ intime cunoştinţe printre membriĭ Parlamentuluĭ din Moldova, umblă ahtiaţĭ după voturĭ pentru Floru şi aŭ declarat că cu ocaziunea alegereĭ vor face cea maĭ mare propagandă numaĭ să nu triumfe Calistrat.

Acesta din urmă, e atît de înfuriat pe potrivniciĭ săĭ, în cît ĭĭ înjură în toate părţile şi ĭĭ ameninţă.

Şnit.

Trenul expres Ostende-Constanţa, care trebuĭa să sosească Jouĭ la orele 4 în Bucureştĭ, nu sosise nicĭ pînă aseară la ore înaintate.

Prin oraş se vorbĭa că expresul s'a ciocnit cu un alt tren şi că sînt morţĭ şi răniţĭ.

La direcţiunea generală a Căilor Ferate se ştia aseară că un accident s'a întîmplat expresuluĭ Ostende înainte de Budapesta—şi atîta tot.

Printre ceĭ înscrişĭ a vorbi în Senat la Mesagiŭ e şi episcopul Huşilor.

Maĭ mulţĭ membri aĭ majorităţeĭ, ne ştiind intenţiile acestuĭ prelat, aŭ declarat că nu-l vor lăsa să vorbească.

Astă-zĭ va continua la Senat discuţia la Mesagiu.

D. Aurelian va răspunde D-luĭ Maiorescu şi apoĭ majoritatea va cere închiderea discuţieĭ.

Azĭ, la Cameră, primul care va lua cuvîntul în discuţia asupra răspunsuluĭ la Mesagiŭ, va fi D. V. G. Morţun, pentru a-şĭ continua discursul început ĭerĭ.

Erĭ, la Senat, cînd D. Maiorescu şĭ-a terminat discursul, a fost aplaudat cu multă frenezie de către D. Skina. Acesta a întrerupt chiar pe orator, cînd a vorbit de retragerea partiduluĭ, zicînd:

— Adevărat! Aşa e! Şi eŭ am spus-o şi nu m'aŭ ascultat. A umilit partidul liberal, guvernul acesta.

DIN IAŞI

— Corespondenţă telegrafică —

13 Decembrie—6 ore seara.

Asupra luĭ Harnagea, fostul casier al Spiridoneĭ, nu s'a putut gasi de cît suma de 25,000 leĭ.

E foarte probabil că Harnagea are complicĭ, carĭ se află sus puşĭ.

*

Un student anume Gondemberg s'a sinucis din cauza mizerieĭ.

Icies.

ECOURI

Din ţară

—— Ispas Anghel, de profesie „liberă" şi de meserie „pungaş", a furat de la D. Ion Nicolae, cîrnăţar din strada Tunarĭ, No. 4, vre-o 25 de kilograme de ghiudem. Ingrata poliţie l-a prins înainte ca bietul Ispas să-şĭ fi putut vinde marfa.

—— Cetitoriĭ noştri ştiŭ că acum treĭ zile un jandarm rural din judeţul Muscel, anume Iacob Bucur, a violat în arestul secţieĭ Nămăeştĭ pe o copilă de 15 anĭ.

Jandarmul fiind arestat, s'a sinucis erĭ noaptea în arest, trăgîndu-şĭ în tîmpla dreaptă un foc de carabină.

—— Aseară, pe la orele 9, un oare-care Grigore Băluţă s'a dus la D. Stan Moisescu,

---

FOIŢA ZIARULUĬ «ADEVĔRUL»

208

PRIN CRIMĂ

PARTEA A PATRA

JUSTIŢIE SUPREMĂ

VII

Trădătorii

— Nicĭ o îndoĭală nu încape.

— Ce scandal are să provoace afacerea asta!

— Mă tem. Cine o să vrea ca să crează, în adevăr, în Franţa, că invenţiunea luĭ Segrist n'a fost primită la ministerul D-v. aşa cum merită?

Nu-ĭ aci destulă materie de recriminărĭ şi maĭ ales pentru o indignare profundă?

D. de Braismes părea stăpînit de o groază nespusă.

Prinţul continuă:

— Am trăit mult în America. Acolo dacă se revelează un om de geniu, ţara, în inteligenţa-ĭ practică, în devotamentu-ĭ naţional, îl ajută din toate puterile.

Nu numaĭ viaţă materială a savantuluĭ e asigurată, dacă nu o are, dar poate să-şi continue studiile, experienţele, şi orĭ cît de costisitoare ar fi încercările luĭ, e sigur că nimic nu ĭ-ar lipsi.

Intr'un cuvînt, e încurajat, susţinut, ĭ se face dreptul, şi silinţele sale sînt apreciate.

Şi în Franţa, atît de nobilă altă dată, atît de cavalerească, cu sentimente atît de înalte, se petrece contrariul.

S'ar putea spune că numaĭ baniĭ se caută... Baniĭ şi toate mijloacele a-ĭ procura.

Aceĭ carĭ ar trebui să încurajeze, să susţină, să ajute pe inventatorĭ, pe artiştĭ, pe oameniĭ de geniŭ nu se gîndesc de cît să-ĭ exploateze.

Iată de ce aceĭ carĭ nu sînt cu desăvîrşire Francezĭ, ca Segrist, cedează ispiteĭ de-a-şĭ duce invenţiile aiurea, pe la naţiunĭ maĭ inteligente, carĭ le primesc şi le apreciază.

Iar noĭ riscăm ast-fel să ne pierdem?...

E îngrozitor lucru...

Şi să nu se găsească oare nimenĭ să spună oamenilor cu bun-simţ şi oneştĭ din ţară: Vă înşală. Deschideţĭ ochiĭ, orĭ încet-încet totul va fi perdut?»

— Aĭ putea fi D-ta omul acela, D-le Monté-Léone? întrebă secretarul general, foarte îngrijat.

— In afacerea asta?..

— Da, de oare ce ea ne preocupă.

— Nu. E prea gravă. Vreaŭ, d'impotrivă, să încerc a o năbuşi.

Aşĭ isbuti dacă aĭ voi să mă ajuţĭ. Din parte-mĭ voiŭ face tot posibilul, căcĭ socotesc că sînt lucrurĭ carĭ trebuesc înlăturate cu orĭ-ce preţ, dar ascunzîndu-le pe cît va fi cu putinţă.

— Atuncĭ nu aĭ să spuĭ nimic?

— Da, însă cu oare-carĭ condiţiĭ.

— Carĭ?

— D. X... să fie aspru pedepsit, îĭ veĭ interzice pentru tot-d'a-una accesul orĭ-căruĭ minister.

— Mă angajez şi poţĭ să te încrezĭ în cuvîntul meŭ. Alt-ceva?

— Numele baronuluĭ Berthier să nu fie pronunţat în această afacere tristă şi împreună să facem ca ziarele carĭ posedă documente în contra luĭ, să nu le publice.

— Atuncĭa nu voeştĭ ca justiţia să fie egală pentru toţĭ?

Buzele luĭ Monté Léone tremurară uşor.

— Aĭ dreptate, zise, eŭ care îţĭ propovăduesc incoruptibilitatea, am şi eŭ slăbiciunile mele. Baronul Berthier e rudă cu o persoană la care ţiŭ. Aş voi să scutesc familia de această ruşine şi de scandalul de a-l vedea dovedit vinovat de crimă de înaltă trădare.

— Dar *Phenix* o să tacă?.. N'are să se pună iar pe capul nostru? Pe cînd dacă justiţia şi-ar urma cursul, n'ar fi nicĭ un motiv de a ne reproşa ceva.

— Pot să regulez eŭ tot.

— Ah! cum aşa?

— Dîndu-ĭ alt-ceva în schimb luĭ *Phenix.*

D. de Braismes, auzind aceste vorbe, simţi tot corpu-ĭ tremurînd.

— Maĭ e oare şi altă trădare?... întreabă.

— Da. Un alt individ a avut maĭ multă lăcomie de cît cinste şi patriotism.

— Un ofiţer?

— Dacă poftiţĭ!..

— Teritorial?

— Nu, de marină.

Secretarul general respiră.

Nu era în departamentul sĕŭ.

Aşa-ĭ venea la socoteală.

Ministrul şi cu dînsul fuseseră amestecaţĭ prea direct în afacerea Segrist!.. Dacă s'ar fi putut înăbuşi punîndu-se în locu-ĭ alta pe tapet, nicĭ nu dorea maĭ bine!

— Poţĭ să te explicĭ? zise

— Da, respunse numaĭ de cît Monté Léone. Un mecanic de marină a voit să vîndă planul unuĭa din cele maĭ recente bastimente, adică pe cel maĭ perfecţionat.

Maĭ adaogă şi un sistem de stabilitate pe timpul tiruluĭ.

Sistemul acesta a fost plătit foarte scump de către stat, căcĭ e în adevĕr unul din cele maĭ ingenioase.

— Căreĭ naţiunĭ?

— Italieĭ.

— De ce n'a izbutit afacerea?

— Aflîndu-mĕ într'o zi la restaurantul *Leul de Aur*, din întîmplare am auzit conversaţia dintre trădător şi agentul italian.

O chestiune de banĭ, o tîrguĭală numaĭ, a împiedicat ca să se încheĭe atuncĭ afacerea.

După cîte-va ore, un om al meŭ s'a prezintat la mecanic, ĭ-a dat suma cerută de dînsul, lăsîndu-l să crează că cumpărătura era făcută pe seama uneĭ alte naţiunĭ, care aflase lucrul, graţie uneĭ indiscreţiĭ a agentuluĭ italian.

— Care se numĭa?

— Cavalerul de Leco.

— Dar cel-l'alt? Francezul?...

— Charles Pigaletti, cu reşedinţa la Toulon.

— Documentele sînt în posesiunea D-tale?

— Toate.

— Aveţĭ vre-unul cu D-voastră?

— Am chitanţa sumeĭ primite.

Planul vaporuluĭ cu explicaţiunile, toate făcute şi scrise de mîna trădătoruluĭ, sînt la mine acasă.

— Şi mi le daĭ?

— Da, însă dacă primeştĭ condiţiunile privitoare la afacerea Berthier. Ne vom înţelege numaĭ în privinţa noteĭ ce vom trimite la ziare. Mă angajez chĭar să uzez de influenţele mele personale ca să le fac să tacă. Şi din parte-ţĭ veĭ avea beneficiul întreg de a fi descoperit şi dus la sfîrşit bun afacerea Pigaletti.

Arată-mĭ chitanţa pe care o aĭ la D-ta, zise D. de Braismes către Monté-Leone.

—Acesta scoase din portofoliŭ actul cerut şi-l dădu secretaruluĭ general, care-l citi repede.

— E cum nu se poate maĭ limpede, zise. Oh! mizerabilul!.. Dar e foarte grav lucrul acesta!...

Ministrul va fi sezizat de afacere chĭar astă-zĭ şi mîĭne Pigaletti va fi arestat...

— Atuncĭ primeştĭ ceea ce ţĭ-am cerut?

— Da, însă ocupă-te de tot, nu-ĭ aşa? Atît de ziare cît şi de inventator...

(Va urma)

cîrciumar în strada Tunarî 27 şi a încercat să-l omoare cu un cuţit.

Circîumarul a putut scăpa din mîna tîlharuluî, care, prins, a fost dus la poliţie.

—— Un renumit falşificator de banî, care-şî da numele de Pavel Nicolau, a fost prins erî la Focşanî.

Asupra luî s'aŭ găsit, pe lîngă un mare număr de piese a 5 şi 2 leî falşe, şi materialul necesar fabricaţiuneî, împreună cu tiparele.

Falşificatorul reuşise să schimbe în Focşanî o mulţime de monede falşe.

—— Potera pusă în urmărirea tîlharilor carî aŭ jăfuit casa preotuluî din comuna Potcoava şi aŭ torturat pe ceî din casă, a putut reuşi să prindă pe o parte din hoţî cum şi pe şeful lor anume Radu Otofeiu. Asupra lor s'a găsit o mare cantitate de iarbă de puşcă, cartuşe, arme, revolvere şi cuţite.

O parte însă din bandă a trecut în judeţul Argeş. Din ea fac parte ceî maî pericoloşî tîlharî şi de aceea poterile continuă a-î urmări.

—— Ordonanţa căpitanuluî Giani, anume Nestor Ion, voind să aprindă aseară focul cu gaz, lichidul din sticlă a făcut explozie şi a ars oribil pe mînî şi maî ales la un picîor pe nenorocitul soldat. El a fost dus într'o stare disperată la spitalul Colţea.

—— *Cetiţi* **Povestea Vorbeî**, revistă literară săptămînală.

Colaboratorî: *Al. Vlahuţă, Gh. Coşbuc, D. Teleor, Artur Stavri, Ion Gorun, St. Basarabeanu, St. Tomşa, St. Iosif, Vasile Pop, Steuerman, Murnu, Marion* şi alţiî. 15 banî numărul.

Abonamentul 8 leî pe an.

Apare în fie-care Joui. 600—24

„Adevărul ilustrat“ număr excepţional

Marea reformă democratică a Votuluî Universal, *pusă în discuţia Camereî actuale cu ocaziunea răspunsuluî la Mesagiŭ, numărul considerabil de deputaţî carî figurează ca susţinătorî aî acesteî reforme în josul moţiuneî ce o va prezinta energicul deputat de Roman V. G. Morţun cu prilejul acesteî discuţiunî, constitue un eveniment de mare însemnătate în vîaţa politică şi parlamentară a acesteî ţărî.*

Acestuî eveniment am crezut că trebuîe să-î dăm importanţa cuvenită, înregistrîndu-l cu solemnitate într'un **număr excepţional al „Adevĕruluî“.**

„Adevărul ilustrat“ de Duminecă 15 DECEMBRIE va fi consacrat exclusiv acesteî chestiunî. El, spre deosebire de cele-l'alte numere literare, nu va coprinde de cât ilustraţiunî şi text relativ la această mare reformă, — lucrate cu multă ingrijire.

Ilustraţiunî:

Pag. I-a va conţine un portret al mult regretatuluî democrat **C. A. Rosetti,** *lucrat cu multă măestrie de talentatul pictor* D. Artakino, *după o fotografie din tinereţe.*

Pagina a IV-a şi a V-a vor forma un singur tabloŭ, reprezintînd **portretele tuturor deputaţilor partizanî aî Votuluî Universal.**

Pagina a VIII-a va conţine o alegorie înfăţişînd **lupta dintre Votul Universal şi clasele stăpînitoare.**

Text:

Iată şi sumarul acestuî număr excepţional:

Intîiul dascăl, de *V. G. Morţun.*

C. A. Rosetti, de *Const. Mille.*

Citaţiunî în favoarea Votuluî Universal, de *Ion Ionescu (de la Brad).*

Sufragiul universal de *G. Panu*

Reproducţiunea în fac simile a textuluî amendamentuluî, precum şi a semnăturilor celor 27 deputaţî carî figurează în josul săŭ ca susţinătorî aî Votuluî Universal.

15 banî exemplarul

Tabloul deputaţilor, partizanî aî Votuluî Obştesc va fi tras şi deosebit în exemplare pe hîrtie fină. Doritoriî de a poseda *un asemenea exemplar* **sînt rugaţî a inştiinţa din vreme administraţia, inaintînd şi costul de**

30 BANI

EDITIA III

Inarmarea Rusieî

PETERSBURG, 13 Decembrie.—Afară de cuirasatul *Rotislaw*, **deja în construcţie, se va maî construi încă, în şantierele Măreî-Negre, două cuirasate noui de o deplasare de 12,480 tone.**

La Petersburg, afară de 5 cuirasate şi un încrucişător, se va maî construi încă treî încrucişătoare de clasa I-a şi două contra-torpiloare. Toate aceste bastimente vor fi terminate în 1900.

ŞTIRÎ ARTISTICE

Concertul Dinicu, violoncelist, va avea loc diseară la Ateneŭ. D. Richard Epstein, renumitul pianist, care va da concursul săŭ la concert, a şi sosit în Capitală.

Se crede că va azista şi regina.

Procesul Stambulow

SOFIA, 13 Decembrie. — D-na Stambulow, chemată ca martoră, declară că nu vrea să depuie. Ea consideră pe acuzaţî ca nevinovaţî, pentru că eî aŭ fost instrumentele şi victimele guvernuluî. Ar trebui pedepsiţî autoriî intelectualî aî asasinatuluî, D. preşedinte şi D. procuror, maî curînd de cît orî-care altul.

Doctorul Wankow confirmă că Stambulow a pronunţat cuvinte necoherente, numind pe Tuffektchiew, Prinţul şi Belcew omorîtoriî săî. Nu poate să confirme dacă Stambulow îşî avea conştiinţa în acel moment.

D. Gheorghiew, judecător la tribunalul de prima instanţă, martor ocular al crimeî, depune că douî asasinî aŭ lovit pe Stambulow, pe cînd un al treîlea individ se ţinea de o parte. Martorul nu poate să declare în mod pozitiv dacă vr'una din aceste treî persoane era Boni.

Buletin Atmosferic

13 Decembrie, 1896.

Timp închis şi foarte umed toată ziua.

In Moldova a fost îngheţ.

In Muntenia n'a fost nică-îerî îngheţ. A plouat cîte puţin în unele localităţî din ţară. Pe unele locurî a nins puţin.

Ultime Informaţiunî

Furtul de la Sf. Spiridon

— Nouî descoperirî —

Cînd s'a întors Harnagea?

Poliţia din Iaşî nu a putut stabili cînd s'a întors Harnagea din Bucureştî.

S'a putut stabili numaî că Harnagea s'a întors în Iaşî Marţî dimineaţă cu acceleratul de 8 ore şi 5 m.

A descins la otel Vanghelie, în strada Mitropolieî, unde s'a înscris pe lista pasagerilor, care se comunică în fie-care zi poliţieî, sub numele de Ion Sascut.

Ziua de Marţî a petrecut-o în camera sa, la otel, dormind.

N'a ieşit de cît noaptea pentru a mînca.

Relaţiile cu Cortez

Cortez nu e funcţionar al caseî S-tuluî Spiridon, cum s'a spus. El e numaî cîntăreţ în corul bisericeî şi basul săŭ profund e în de ajuns de apreciat.

Cînd Harnagea era să fie numit, în 1892, casier al epitropieî, nu avea garanţia de 12,000 leî, ce i se cerea. Atuncî s'a adresat luî Cortez care izbutise prin lungî privaţiunî să agonisească o sumă de 4,000 leî.

Acesta consimte şi ast-fel toate economiile sale intră în mîna luî Harnagea, care le depune ca garanţie, împreună cu alţî 8,000 leî, căpătaţî dintr'o altă combinaţiune, pentru postul de casier.

Un asemenea om era periculos pentru Harnagea. De aceea cea întîiŭ grijă a sa este de a se întîlni cu Cortez şi a regula daravera ce are cu dînsul.

Acasă la Cortez, strada Curelarî, 6, Harnagea plăteşte cele 4000 leî, ce primise ca garanţie, după care urmează o petrecere care ţine toată noaptea.

Turmentat de băutură, Harnagea se culcă la Cortez acasă.

Ast fel se explică prezenţa sa în casa din strada Curelarî, cum şi pentru ce a fost găsit dormind.

Cum se apără furul?

De la primul moment, Harnagea a arătat un sînge rece imperturbabil, care nu s'a dezminţit nicî în cursul ancheteî.

Deşi apucat pe neaşteptatele, buîmac de somn, el menţine sistemul de apărare, că a fost victima unuî furt, într'o zi pe cînd uîtase casa de fier de depozit, din camera epitropilor, deschisă.

Harnagea, după părerea celor ce l-aŭ văzut, avea maî mult aîerul de acuzator de cît de acuzat şi nu manifesta nicî-o emoţie. Şi-a scris singur declaraţiile la instrucţie cu o mînă sigură.

Verificarea caseî

După primele cercetărî şi după arestarea luî Cortez şi a femeieî Ernestina Leibovicî, cu care Harnagea trăia de 7 anî, s'a procedat la verificarea caseî.

Verificarea a ţinut şease ore. Ea a fost făcută cu deamănuntul de casierul general al judeţuluî, D. Radu Alexandrescu, în prezenţa parchetuluî, a poliţieî şi a epitropilor.

S'a constatat cu această ocazie o negligenţă fenomenală din partea administraţieî Sf. Spiridon: de la 1 Iulie nu se maî făcuse verificarea caseî, cu toate că fondurî respectabile aŭ trecut printr'însa, în timpul acesta.

S'a găsit un total de 760,000 leî, cea maî mare parte în efecte de stat. Numerar nu eraŭ de cît vre-o 40,000 leî.

Lipsesc din casă 131,000 leî: din aceştia 124 000 leî furaţî de Harnagea, iar 7,000 leî compturî şi credite neaprobate de epitropî.

Fondul atacat de fostul casier este acel al împrumutuluî de 600,000 leî, făcut pentru băile de la Slănic.

Se va maî face o a doua verificare, de oarece parchetul vrea să revizuîască întreaga gestiune a casieriei luî Harnagea, de la 1892 pînă astă-zî.

In acest scop, un inspector financiar a fost cerut de la minister.

„Soc. pentru învăţătura pop. rom.“

Pe lîngă casieria epitropieî, Harnagea maî avea şi însărcinarea de casier al „Societăţeî pentru învăţătura poporuluî romîn din Iaşî“.

Din verificarea făcută, s'a constatat o lipsă de 1100 leî, sumă pentru care D. Brandia a depus astă-zî plîngere parchetuluî.

Harnagea la comisie

Harnagea a fost arestat împreună cu Cortez la comisia despărţireî a III-a, pentru uşurinţa instrucţieî.

Ernestina Leibovicî, metresa care a protestat mereŭ de inocenţa şi onorabilitatea amantuluî săŭ, era arestată la comisia despărţireî I-a.

De la prima perchiziţie corporală ce s'a făcut luî Harnagea de către comisarul Ionescu, —în prezenţa primuluî procuror şi a judeluî instructor D. Gh. Drăghicî, însărcinat cu afacerea,—se găsesc asupra luî 30,354 leî, din carî 30,340 în bilete de bancă cusute în *inexprimabilî*, iar restul de 14 leî în argint şi gologanî.

Provenienţa acesteî sume de banî asupra luî, Harnagea nu o poate explica. El încă nu mărturiseşte faptul, dar deja îndrăzneala şi cinizmul ce arăta, încep să slăbească.

Ultime detaliî

Erî a fost eliberat D. Cortez în'sarcina căruia nu s'a putut descoperi nimic, în afară de primirea sumeî de 4000 leî, garanţia ce depusese pentru Harnagea.

A fost eliberată şi Ernestina Leibovicî, despre care se constată nu numaî că n'a primit nicî un sfanţ din baniî furaţî, cu toate că întovărăşise pe Harnagea în călătoria luî la Bucureştî, dar că chîar a împrumutat pe fostul casier cu oare-carî sume.

Cîte-va perchezîţiî, asupra cărora se păstrează cel maî adînc secret, vor maî fi făcute astă-zî.

Parchetul speră să descopere şi restul banilor furaţî de Harnagea.

*

Atît primul congediŭ de 10 zile, cît şi cel al 2-lea de 3 zile, aŭ fost acordate luî Harnagea de directorul epitropieî, D. Pogonat, cu care era în strînse relaţiî de prietenie.

Rep.

D. Şendrea, pentru a putea împăca pe o parte din liberalî, a propus judecătoruluî de instrucţie Vasiliu, înaintarea şi permutarea sa din Capitală.

Stătestiştiî aflînd despre aceasta aŭ sfătuit pe D. Vasiliu să nu primească propunerea ministruluî, asigurîndu-l că maî curînd se va duce ministrul de cît D-sa din Bucureştî.

Azî-dimineaţă, miniştriî s'aŭ întrunit în consiliŭ la ministerul de interne şi aŭ rezolvit maî multe afacerî curente.

In privinţa Mesagiuluî, aŭ hotărît ca astă-zî să ceară atît la Senat cît şi la Cameră, majorităţilor, ca să închidă discuţia.

In urma discursuluî ţinut de D. Maiorescu, ierî, în Senat, D. Sturdza a declarat că va lua parte azî la şedinţa Senatuluî şi va cere cuvîntul pentru a-î răspund · D-luî Maiorescu, care se ştie că l-a criticat cu multă asprime.

Ni se comunică un fapt de o excepţională gravitate.

Ioan Diaconescu, notarul comuneî Bucovu, din judeţul Prahova, a fost denunţat pentru faptul că a violat o copilă anume Filofteîa, în etate de 12 anî şi orfană. Această crimă a fost comisă în localul primărieî şi cu ştirea primaruluî.

Faptul se instruează de D. judecător de instrucţiune de la tribunalul Prahova.

E uîmitor lucru însă că D. prefect de Prahova maî menţine pe notar în serviciul aceleî comune.

Deraliarea trenuluî Expres

Trenul expres care circulă între Ostenda—Constanţa—Constantinopol, despre a căruî întîrziere am vorbit aseară, a deraliat alaltă erî în staţia Galantha, lîngă Budapesta.

Iată cum s'a întîmplat accidentul:

Pe cînd trenul se afla în mişcare, vagonul-restaurant sări de pe şine şi trase după sine cele-l'alte 4—5 vagoane. In aceste vagoane se aflaŭ numaî patru persoane. Imediat toate vagoanele aŭ fost rostogolite la pămînt. Din fericire însă, maşina a putut să fie oprită numaî de cît.

Nicî o persoană n'a fost rănită.

Trenul nu şi-a maî putut cantinua însă drumul spre Bucureştî, iar persoanele carî se aflaŭ în acest tren aŭ plecat apoî maî departe cu un tren de persoane.

Comisiunea însărcinată de D. Porumbaru, ministrul lucrărilor publice, pentru studiarea şi modificarea proîectuluî de lege asupra C. F. particulare, 'şi-a depus raportul.

Proîectul va fi depus în curînd pe biuroul Camereî, de oare-ce guvernul voeşte a l aduce în dezbaterî imediat după sărbătorî.

In interes de serviciŭ, s'aŭ făcut următoarele mutărî de ofiţerî de rezervă, pe ziua de 10 Decembrie 1896:

Medicul de regiment clasa I, Vasiliŭ Constantin, de la comandamentul corpuluî I de armată, la acela al divizieî V, infanterie;

Medicul de batalion Iosef Emanoil, din regimentul Cantemir No. 12, la comandamentul corpuluî I de armată;

Locotenentul Garofeanu Constantin, din regimentul Constanţa No. 34, la regimentul Ştefan-cel-Mare No. 13.

D Dr. I. Constantinescu, vechiŭ intern al spitaluluî Brîncovenesc, a fost numit medic secundar la acest spital pe ziua de I Ianuarie 1897, în serviciul de medicină internă al profesoruluî Petrini Paul.

Mitropolitul Gheorghian a fost invitat pentru mîine, Duminecă, la palat.

Aŭ fost numiţî definitiv, în baza concursuluî, pe un period de patru anî, cu începere de la 1 Decembrie 1896, în posturile de medicî secundarî la spitalele Eforieî din Bucureştî, D-niî doctorî:

N. Staicovicî, medic secundar la serviciul ophtamologic din spitalul Colţea, în locul D-luî doctor D. Ionescu-Buzăŭ; I. Staicovicî, medic secundar la divizia I medicală din spitalul Filantropia, în locul D-luî Dr. C. Ioanide; D. Dr. N. Bărdescu, actual medic secundar provizoriŭ la divizia I chirurgicală din spitalul Filantropia, se confirmă în acest post; D. Dr. N. I. Duma, medic secundar la divizia II din spitalul Filantropia, în locul D-luî Dr. Pompiliu Popescu; D-niî D-torî C. Fru-

Vezî urmarea la „Informaţiunî“ în pagina a IV-a.

mușanu, actual medic secundar provizoriŭ la serviciul II chirurghical din spitalul Colțea și Cornelie Cristeanu, actual medic secundar provizoriŭ la serviciul I chirurgical din spitalul Colțea, se confirmă în aceste posturĭ; D. Dr. Pompiliu Popescu, medic secundar la serviciul chirurgical din spitalul de copiĭ, în locul D-luĭ Dr. Duma; D. Dr. C. Ioanid, medic secundar la divizia medicală din spitalul Colentina, în locul D-luĭ Dr. I. Stoianovicĭ; D. Dr. M. Anghelovicĭ, medic secundar la divizia chirurgicală din spitalul Colentina, în locul D luĭ Dr. Staicovicĭ; D. Dr. V. Pătrașcu, actual medic secundar provizoriŭ la spitalul Pantelimon, se confirmă în acest post; D. Dr. Chiru Iliescu este numit provizoriŭ, pînă la concurs, în postul de medic secundar la ospiciul Mărcuța, în locul D-luĭ Dr. M. Anghelovicĭ, permutat.

La alegerile colegiuluĭ III de județ din R.-Sărat aŭ reușit D-niĭ Ion Licoenescu, C. Deliceanu, G. Codreanu, Leonida Clinceanu, N. I. Andriano și Teodor Popanu, candidațĭ guvernamentalĭ.

Aseară, sergentul de oraș Ion Badea s'a dus la un pungaș din strada Rahoveĭ anume Tănase Mihaĭ, care comisese o tîlhărie, pentru a-l aduce la poliție.

Sergentul a fost bătut zdravăn de pungaș și dat afară din casă.

După puțin timp, a venit comisarul secțieĭ apropiate, dar pungașul cu un lemn a spart capul comisaruluĭ. După aceea a dispărut.

Un vestit spărgător anume Ițic Leibovicĭ, arestat și condamnat de nenumărate orĭ pentru furturĭ și tîlhăriĭ, a evadat zilele astea din arestul poliției, unde era închis pentru o nouă tîlhărie și a fugit din Bucureștĭ.

Poliția, urmărindu-l, a putut să-l prindă erĭ la Buzăŭ și să-l aducă în Bucureștĭ.

NUMĔRUL EXCEPȚIONAL al **„Adevĕruluĭ ilustrat"** de mîne, are următorul cuprins:

Intîiul dascăl, de *V. G. Morțun.*

C. A. Rosetti, de *Const. Mille.*

Sufragiul Universal, de *G. Panu.*

Citațiunĭ în favoarea Votuluĭ Obștesc, de *Ion Ionescu* (de la Brad).

Reproducția în fac-simile a textuluĭ amendamentuluĭ precum și a semnăturilor celor 27 deputațĭ, carĭ figurează în josul săŭ ca susținătorĭ aĭ Votuluĭ Universal.

Prin crimă, roman.

Mofturĭ, jocurĭ și distracțiĭ, etc.

ILUSTRAȚII:

C. A. Rosetti, după o fotografie din tinerețe.

Portretele tuturor deputaților, partizanĭ aĭ Votuluĭ Universal.

Lupta dintre Votul Universal și clasele stăpînitoare.

15 BANI NUMERUL.

Corpurile Legiuitoare

De la Cameră

Ședința de la 14 Decembrie, 1896

D. Em. Porumbaru depune proiectul de budget al C. F. R. pe 1897.

*

Se intră apoĭ în ordinea zileĭ și se dă cuvîntul D-luĭ V. G. Morțun, pentru a-șĭ continua discursul început ierĭ, asupra răspunsuluĭ la Mesagiŭ.

D. Morțun revine încă o dată asupra chestiunilor tratate în discursul de ierĭ, de oare ce abia azĭ șĭ-a adus notele ce-ĭ lipsiaŭ ierĭ.

Oratorul vorbește despre legea maximuluĭ, a minelor și chestia Ghenadie, înfierînd conduita ambelor partide istorice și apoĭ abordează chestiunea *Votuluĭ Universal.*

*

Am somat, zice oratorul, de maĭ multe orĭ pe liberalĭ să se pronunțe în această chestiune dar nu s'a răspuns absolut nimic.

Face istoricul partidelor noastre zise de guvernămînt și critică maĭ cu seamă partidul liberal care a reacționarizat țara. El a săvîrșit întîia abatere la 1864, cînd aŭ detronat pe Cuza, care lucra pentru dezrobirea țăranilor, tocmaĭ de teama acestor reforme democratice.

Apoĭ constată că ceĭ maĭ mulțĭ liberalĭ sînt azĭ la conservatorĭ iar din șapte în șapte anĭ liberaliĭ se împrospătează cu bătrîniĭ conservatorĭ.

Intrerupt de D. Dimancea, oratorul răspunde:

— Imĭ place, D-le Dimancea, cînd sînt întrerupt de oamenĭ marĭ, iar nu de aceia carĭ aŭ numaĭ meritul de-a fi fost prietenĭ cu oameniĭ marĭ.

De la Senat

Urmarea ședințeĭ de la 13 Decembrie

D. Brabețeanu a făcut o aspră critică partiduluĭ liberal și maĭ cu seamă D-luĭ Sturdza, care a dovedit că e incapabil de a guverna țara.

*

Mitropolitul Moldoveĭ, de și rugat de episcopul Partenie ca să renunțe la cuvînt, se urcă la tribună și se plînge că se maĭ discută asupra uneĭ chestiĭ nenorocite, căreia înalta autoritate bisericească, pentru pacea țăreĭ, a căutat să-ĭ pună capăt.

*

D. Maiorescu declară de la început că va vota contra răspunsuluĭ la Mesagiŭ și îșĭ motivează această atitudine.

Oratorul constată că în Mesagiŭ nu se vorbește de două lucrurĭ anterioare deschidereĭ parlamentuluĭ: rezolvirea chestieĭ mitropolitane și schimbarea guvernuluĭ, și declară ca neconstituțională și neparlamentară această trecere cu vederea peste două chestiunĭ atît de importante.

D. Maiorescu critică toate actele fostuluĭ guvern și spune că **discursul rostit de rege la investitura mitropolitului Gheorghian a fost prezintat regelui de către guvern, și anume de D. Aurelian, și că ceea ce a spus regele sînt cuvintele și ideile guvernului.**

Dacă e așa, se întreabă oratorul pentru ce măcar partea cea maĭ însemnată a discursuluĭ regal: rezolvirea *chestieĭ cu toțĭ fruntașiĭ țăreĭ*, nu se pune în Mesagiŭ?

Terminînd, D-sa spune că guvernul liberal ar fi trebuit să se retragă de la putere, iar nu să se umilească, ducîndu-se la D. Catargiŭ și a-ĭ cere ajutor să iasă din situația critică în care se află.

La orele 6, ședința se ridică.

Ședința de la 14 Decembrie, 1896

D. Dr. Manolescu interpelează guvernul asupra răuluĭ traiŭ al țăranuluĭ.

D. Zăgănescu interpelează pe D. Porumbaru, ministrul lucrărilor publice, asupra *amenințărilor de distituire făcute de direcția C. F. R. funcționarilor carĭ aŭ semnat memoriul prin care cer îmbunătățirea stăreĭ lor.*

D. Brabețeanu interpelează pe D. Mîrzescu asupra antecedentelor D-luĭ C. Ionescu (Barbă roșie), numit de curînd revizor școlar la Romanațĭ și apoĭ se intră în ordinea zileĭ.

D. Petre Grădișteanu, asupra răspunsuluĭ la Mesagiŭ, răspunde D-luĭ Maiorescu.

SPECTACOLE

SALA BRAGADIRU. (Calea Rahoveĭ). — Duminecă, 15 Decembrie, 1896, între orele 4—6 p. m., *Concert de Promenadă*, sub conducerea D luĭ R. Peters.

BIBLIOGRAFIE

A apărut: **Povestirĭ din copilărie,** de *Sergiu Cujbă*, cu o prefață de Gh. Coșbuc și cu ilustrațiunĭ de *N. Vermont*. Un vol. în 8 de 180 de paginĭ. Editura librărieĭ C. Sfetea, Bucureștĭ.

Premiile „Adevĕruluĭ"

CUPON

15 DECEMBRIE, 1896

Acest cupon, tăiat din gazetă și trimis *Sălei de depeșĭ a Adevĕruluĭ*, dă drept la unul din premiile din lista de maĭ jos. El este valabil pînă la 19 Decembre inclusiv.

Note muzicale

	In loc de Lei	Să dă ca premiŭ cu
Colecțiunea Stern		
Foĭ și frunze marĭ:		
Dîmbovița, sîrba prețul	50 ca premiŭ	35
Șapte gîște potcovite	50	35
Popisteanca Hora	50	35
Draga mea Serenada	50	35
Foĭ și frunze micĭ:		
Scoate capu la fereastră	50	30
Alexandrine Polca-Mazur.	50	30
Peste nouă mărĭ și nouă țărĭ, Polca-Mazurca	50	30
Haĭ la Nuntă	50	30
Ciocîrlia (horă)	50	0.30
Vlășceanca, Sîrbă	50	0.30
Zeler. Nu te supăra piano, romanță	1.	0 60
Lt. V. C. Rudeanu. Dornăting, voce și piano	1.	0.60
Cărțĭ franceze		
Mary Brandès. Bébé Cordon bleu. Petit livre de cuisine pour les enfants	2.—	0.70
Wast-Ricouard. M-me Lavernon roman	3.50	0.80
Léon Gandillot. Les filles de Jean de Nivelle	3.50	0.80
Alphonse Delaunay. Maman	1.—	0.65
» » Le crime de la rue de Lilas	1.—	0.65
» » L'homme à la pipe	1.—	0.65
Georges Reynal. Monsieur le Docteur	1.—	0.65
» » La ruine du charlatan	1.—	0.65
Marie Anne de Bovet. Terre d'Emeraude	3.50	0.80
Mario Uchard. Joconde Berthier	3.50	0.80
F. Marion Crawford. Les enfants du roi	3.50	0.80
Cărțĭ romînești		
Calendarul pentru toțĭ romîniĭ, pe anul 1897 cu numeroase ilustrațiunĭ de actualitate, cu portretele miniștrilor, ale tuturor prelaților din Sinod, cu portretele prințuluĭ Carol II și prințeseĭ Elisabeta, precum și diferite vederĭ din toate țările	1.50	0.75
Traian Demetrescu. Sensitive	1.—	0 65
« « Intim	1.—	0.65
Alex. Vlăhuță. Poeziĭ vechĭ și nouĭ	1.	0.65
Ionescu-Gion. Portrete istorice	1.	0.65
Neculaĭ Iorga. Amintirĭ din Italia	1.	0 65
D. Teleor. Nuvele alese	1.	0.65
D. Stăncescu. Alte Basme	1.	0 65
G. M. Antonescu. Noŭ dicționar Francez-romîn și romîn-francez	8.	5.50
P. Ispirescu. Legende saŭ basmele romînilor	4.	2 30
Cele treĭ bucătăriĭ principale saŭ bucătăria romînă, franceză și germană	3.	0.80
A. Debay. Higiena și fisiologia căsătorieĭ. Higiena specială a femeĭ însărcinate și a nouluĭ născut	5.	2.
Louis Kuhne. Noua știință de vindecare întemeiată pe principiul Unitățeĭ tuturor boalelor și vindecarea lor fără doctoriĭ și fără operațiĭ, potrivit acestuĭ principiŭ.	5.—	3.—
Virgiliu N. Cisman. Din aniĭ tinerĭ (poeziĭ) 1890—1894	1.50	0.95
B. Boerescu. Al treilea suplement la Codicile romîne, coprinzînd toate legile, decretele și regulamentele de la Ianuarie 1882 pînă la Decembre 1885, edițiune complectată de *C. Boerescu și C. Vlăhuți.*	12.—	3.50
Lew Tolstoi. Tarul Ivan cel groaznic	2.—	0.60
J. du Boys. Contesa de Monte-Christo	10.—	2.50
N. D. Popescu. Drama din Strada Sevastopol 2 vol.	4.—	1.10
Alex. Dumas. Ceĭ treĭ muschetarĭ, 7 vol.	15.25	4.—
Nicolae. Philimon. Ciocoiĭ vechĭ și noĭ roman original	4.—	0.95
Ion V. Petrișor. Impozitele indirecte la romanĭ	2.50	1.—
Hăjdău. Istoire critique de Roumains *La Valachie*	3.—	1.—
Ecat. Jora Canley, roman	1.50	0.65
Th. D. Speranță. Omer intinerit, cu ilustrațiunĭ de Jiquide	2	1.20
Ion C. Bacalbașa. De focu		
D-r Mawr. (Englez) Călăuza pentru mamele tinere.	2.—	0.50
Al. Vlăhuță. Un an de luptă	2.50	1.40
Hajdeŭ Ion-Vodă cel cumplit.	3.—	1.50
Duiliu Zamfirescu. Lumea nouă și lumea veche	3.—	1.—
Arthur Stavri. Poeziĭ 1888-94	3.—	1.50
I. Păun. (Pincio) versurĭ și proză	2.—	1,20
G. Hauptmann. Țesătoriĭ dramă socială	1.50	0 50
St. Georgescu. Memoriĭ din timpul războiuluĭ 1877—78	1.50	0.65
Th. D. Speranță. Anecdote populare, vol I edițiune de lux în loc de	4.—	2.60
Convorbirĭ literare. Aniĭ XX-lea și XXII-lea complecte din cîte 12 numere fie-care în loc de	20.	3.—
V. G. Morțun. Zulnia Hîncu, piesă în loc de	1.50	0.75
V. G. Morțun. Ștefan Hudicĭ, piesă în loc de	1.—	0.55
Skakspeare Drame: *Regele Ion, Regele Richard III Negustătorul din Veneția* traduse de Scarlat Ioan Ghica	5.—	2.—
C. C. Dateulescu. Tratat de horticultură: *Florile*		
Carte piemiată la diferite expozițiunĭ în loc de	5.—	2.50
D. Teleor. Durere	1.50	0.50
Corabia blestemată. Basm popular	2.—	0.65
M. Mironescu, Floare de maĭ, Mazurca	1.50	0.70
Leop. Stern. Plainte d'amour	1.50	0.80

Buletinul Saleĭ de Depeșĭ

Pe ziua de 13 Decembrie 1896

Rémy de Gourmont Le livre dés masques. Leĭ 3.50

Henri Beauclair Tapis Vert „ 3.50

Léon A. Daudet Suzanne „ 3.50

Eugene Pierre. Politique et Gouvernement „ 3.50

Paulin Capmal Un noble coeur „ 3.50

Pierre Louys **Aphrodite** „Collection Guilaume, ilustrée „ 3.50

Edm. Deschaumes La banquorouțe de l'amour „ 3.50

Le beau pays de France Paris 9 fascicole apărute cu diverse vederĭ ale Parisuluĭ. Fiecare fasc. „ 0.70

La administrația ziaruluĭ „Adevĕrul" se găsește de vânzare hârtie maculatură.

Proprietar, CONST. MILLE — Tipografia ziaruluĭ „Adevĕrul" Pasagiul Băncel Naționale — Tipărit cu cerneală E. T Gleitsmann, Dresda